

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

მაიაკოვსკი ვლადიმერ ვლადიმერის ძე

ვ. მაიაკოვსკი

მაიაკოვსკი ვლადიმერ ვლადიმერის ძე [7(19). VII. 1893, სოფ. ბაღდათი, ახლანდ. ბაღდათის მუნიციპალიტეტი, - 14. IV. 1930, მოსკოვი], რუსი პოეტი, რუს. კლასიკური პოეზიის რეფორმატორი. დაიბადა მეტყვევის ოჯახში. 1902-იდან სწავლობდა ქუთ. გიმნაზიაში. მამის გარდაცვალების (1906) შემდეგ ოჯახთან ერთად მოსკოვში გადავიდა საცხოვრებლად. ლექსების წერა დაიწყო 1909. პირველი ლექსები ალმანახში „პოშიოჩინა ობშჩესტვენნომუ ვკუსუ“ გამოაქვეყნა 1912, ლექსების პირველი კრებ. „მე!“ - 1913. მასვე ეკუთვნის პოემები: „შარვლიანი ღრუბელი“ (1914-15), „ფლეიტა ხერხემალი“ (1916), „ამის შესახებ“ (1923), „კარგია“ (1927) და სხვ.; პიესები: „მისტერია-ბუფი“ (1918), „ბაღლინჯო“ (1928), „აბანო“ (1929) და სხვ., ტრაგედია „ვლადიმერ მაიაკოვსკი“ (1913); „ვლადიმერ ილიას ძე ლენინი“ (1924). ლექსების ციკლი „პარიზი“ (1924-25), „ლექსები ამერიკაზე“ (1925-26), „ლექსები საბჭოთა პასპორტზე“ (1929) და სხვ.

საქართველოში დაბადებულმა და გაზრდილმა მ-მ კარგად იცოდა ქართ. ენა. მან რამდენჯერმე იმოგზაურა საქართველოში (1914, 1924, 1926, 1927). აქ იგი დაუახლოვდა ლიტერატორთა და მხატვართა საზ-ბას (ს. ჩიქოვანი, ნ. შენგელაია, ი. გამრეკელი და სხვ.). თბილისის სხვადასხვა დაწესებულებაში კითხულობდა ლექსებს, ლექციებს. პრესა აშუქებდა პოეტის გამოსვლებს, ყურადღებით ეკიდებოდა მის შემოქმედებას. ქართ. თემა აისახა მ-ის ლექსებსა და პოემებში: „ვლადიკავკაზი-თბილისი“, 1924; „ჩვენს

ახალგაზრდობას“ 1927; „მექსიკა“, „თამარი და დემონი“; თუმცა, როგორც აღნიშნავდა პოეტი, იგი კვლავ „ვალში იყო ბაღდათის ზეცის წინაშე“. მ-მ თბილისში დაწერა მნიშვნელოვანი ნაწარმოებები („საიუბილეო“, „თამარი და დემონი“, „ამბოხის გუგუნით“ და სხვ.), რ-ებიც პირველად გაბ. „ზარია ვოსტოკაში“ გამოქვეყნდა.

პოეტმა სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა.

მ-ის ლექსების თარგმნა საქართველოში პოეტის სიცოცხლეშივე დაიწყო. პირველი კრებულები დაიბეჭდა 1931, 1938, 1940 (მთარგმნელები: პ. იაშვილი, ვ. გაფრინდაშვილი, კ. ნადირაძე, მ. პატარიძე, ი. აბაშიძე, ვ. ჯავახიძე და სხვ.). 1940–90 მ-ს სახელს ატარებდა სოფ. ბაღდათი და ბაღდათის რ-ნი. 1941 ბაღდათში დაარსდა პოეტის სახლ-მუზეუმი.

თხზ.: რჩეული, თბ., 1952; ლექსები, თბ., 1963, 1973; კარგია, თბ., 1970; პოემები, თბ., 1975; ღრუბელი შარვლით (პოემა), თბ., 2013; ამის შესახებ (პოემა), ქუთ., 2016; ოთხი პოემა, თბ., 2017; თორმეტი ლექსი, ორი პოემა, თბ., 2018; თქვენ შეძლებდით? ვლადიკავკაზი-ტფილისი (ლექსები), თბ., 2019; Полн. собр. соч. т. 1-13, М., 1955-61.

ლიტ.: კ ი კ ნ ა ძ ე კ., მაიაკოვსკი: მეცამეტე მოციქული, ქუთ., 2017; ლ ა ფ ე რ ა შ ვ ი ლ ი ვ., მაიაკოვსკი საქართველოში, თბ., 1957; მ ა ი ა კ ო ვ ს კ ა ი ა ა., ვლადიმერ მაიაკოვსკის ბავშვობა და სიტყბუკე, თბ., 1961.

დ. თუხარელი
